

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**22 Mayıs 2020
Cuma**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

22 Mayıs 2020 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Astsubay Sicil Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Millî Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünde İstihdam Edilecek Sözleşmeli Makinist Sınav ve Atama Yönetmeliği

TEBLİĞLER

- Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine İlişkin Karar
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2020/8)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2020/9)

KURUL KARARLARI

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 21/05/2020 Tarihli ve 9360-1 Sayılı Kararı
  - Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 21/05/2020 Tarihli ve 9360-2 Sayılı Kararı
  - Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 21/05/2020 Tarihli ve 9362 Sayılı Kararı
- DÜZELTME: 4/5/2020 Tarihli ve 2492 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile İlgili

Çin'e süt ve süt ürünleri ihracatının n açıldı

Ticaret Bakanı Pekcan, Türkiye'den Çin'e gerçekleştirilecek süt ve süt ürünleri ihracatının önündeki engellerin kalktığını, 54 firmanın süt ürünleri ihracatı gerçekleştirebileceğini açıkladı.

21 Mayıs 2020

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Türkiye'den Çin'e gerçekleştirilecek süt ve süt ürünleri ihracatının önündeki engellerin kalktığını bildirdi.

Bakan Pekcan, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, Ticaret Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı iş birliğinde, Ticaret Müşavirliğinin de katkılarıyla yürütülen yoğun girişimler neticesinde, Türkiye'den Çin'e gerçekleştirilecek süt ve süt ürünleri ihracatının önündeki engellerin kalktığını duyurdu.

Çin Halk Cumhuriyeti Gümrükler Genel İdaresi tarafından yapılan açıklama ile Türkiye'den Çin'e süt ve süt ürünleri ihraç edebilecek firma listelerinin duyurulduğunu belirten Pekcan, "Bu kapsamda sektörümüzün önde gelen 54 firması Çin'e süt ürünleri ihracatı gerçekleştirebilecektir. Yaklaşık 6 milyar dolar ile dünyanın en önemli süt ürünleri ithalatlarından birisi olan Çin pazarının Türk ihracatlarımıza açılması memnuniyet vericidir. İhracatlarımıza hayırlı uğurlu olsun." ifadelerini kullandı.

Çin pazarında yer edinilebilmesine yönelik çalışmalar yürütülecek

Konuya ilişkin Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, G20 Liderler Zirvesi vesilesiyle 14 Kasım 2015'te Türkiye'den Çin'e ihraç edilecek süt ve süt ürünlerinin veteriner ve sağlık şartları konusunda protokol imzalanmış, 2018'de Çin Gümrükler Genel İdaresinden teknik bir ekip Türkiye'ye gelerek işletmeleri yerinde ziyaret etmişti.

Aradan geçen süre zarfında yürütülen yoğun girişimler neticesinde, Çin Halk Cumhuriyeti Gümrükler Genel İdaresi tarafından yapılan açıklama ile Türkiye'den Çin'e süt ve süt ürünleri ihracatı için 54 firmaya farklı ürün gamlarında yetki verildi.

Bu kapsamda Çin pazarında yer edinilebilmesine yönelik çalışmalar yürütülecek ve pazara giriş çalışmalarının diğer Uzak Doğu ülkelerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi suretiyle pazar çeşitliliğinin gerçekleştirilebilmesi sağlanacak.

Başta süt ürünleri olmak üzere tarım ürünlerinin söz konusu coğrafyadaki pazar payının artırılmasına yönelik çalışmalara ağırlık verilecek.

Tarım Girdi Fiyat Endeksi martta arttı

Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi (Tarım-GFE), martta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 7,66, bir önceki aya göre yüzde 0,13 arttı.

21 Mayıs 2020

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), mart ayına ilişkin Tarım-GFE verilerini açıkladı. Buna göre, endeks martta bir önceki aya göre yüzde 0,13, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 7,66 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 12,32 artış gösterdi.

Ana gruplar itibarıyla martta bir önceki aya göre tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksi yüzde 0,04, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksi yüzde 0,65 yükseldi.

Yıllık bazda tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde yüzde 7,30, tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde yüzde 9,96 artış kayıtlara geçti.

Alt gruplarda artış ve azalışlar

Martta, bir önceki yılın aynı ayına göre en çok azalan diğer alt gruplar yüzde 2,24 ile tarımsal ilaçlar oldu.

Bu dönemde, bir önceki yılın aynı ayına göre en fazla artış ise yüzde 11,98 ile tohum ve dikim materyali, yüzde 11,25 ile malzemeler, yüzde 10,82 ile diğer mal ve hizmetler alt gruplarında gerçekleşti.

Alt gruplardan aylık bazda en fazla azalış yüzde 0,72 ile tohum ve dikim materyalinde görüldü.

Martta artışın en yüksek olduğu alt gruplar ise yüzde 2,74 ile gübre ve toprak geliştiriciler, yüzde 2,36 ile makine bakım masrafları ve yüzde 0,65 ile malzemeler olarak kaydedildi.

Vergi mükellefi zor dönemeçte!

Daralma kaynaklı nakit sıkıntısı vergi cephesinde iki önemli endişeyi öne çıkardı. Yeni bir yapılandırma ile birlikte vergi barışı beklentisi oluştu

Endişe kaynağı 2 önemli gelişme

1- Salgın nedeniyle işletmelerin nakit akışının bozulması, vergi ödeme kapasitesini de olumsuz etkiledi. Birçok mükellefin daha önce yapılandırılmış borcunu ödeyemediği ve bu nedenle bozulan yapılandırma sayısında ciddi artış yaşandığı belirtiliyor.

2- Mücbir sebep dışında kalan sektörlerde, KDV, muhtasar, geçici vergi ile kurumlar vergisi ilk taksidi, bayramın hemen ardından 27 Mayıs-1 Haziran arasında ödenecek. Ödeme tarihi yaklaştıkça, mükelleflerin tedirginliği de artmaya başladı. Koronavirüs salgınının ekonomik etkilerini azaltmak amacıyla kamunun vergi alacaklarına getirilen ertelemede ilk taksit günü yaklaştıkça reel sektördeki tedirginlik de artmaya başladı. Mücbir sebep dışında kalan sektörlerde, Nisan 2020 dönemine ait KDV ve muhtasar, ilk çeyreğin geçici vergisi ile 2019 yılı kurumlar vergisinin ilk taksit ödemesi Ramazan Bayramı tatilinin hemen ardından 27 Mayıs ile 1 Haziran tarihleri arasında ödenecek. Bunun yanı sıra geçmiş dönemde çıkarılan vergi yapılandırmalarının da birçok mükellef taksitlerini ödeyemediği için bozulduğu bildiriliyor.

Genel ekonominin bozulmasının şirket ve hane halkları yanı sıra kamu maliyesini de olumsuz etkilediğini belirten Güncel Group Yönetim Kurulu Başkanı YMM Yılmaz Sezer, "Hazine ve Maliye Bakanlığı, gelen talepler doğrultusunda kendi gelirlerini de fazla ötelemeden basiretli bir tacir gibi vergi alacaklarını erteledi" dedi. Öngörmediği giderlere katlanmak zorunda kalan kamunun, gelirden de sorun yaşadığının altını çizen Sezer, "Mükellef de gelir yönünden sıkıntıda olduğu için bir yandan geçmiş borcunu ödeyememekte, diğer yandan yeni vergi dönemleri gelmektedir" dedi.

"Yeni bir yapılandırmaya ihtiyaç var"

Bu sebeple tahakkuk-tahsilat dengesinde daha geniş çaplı bozulma beklediğini bildiren Yılmaz Sezer, son dönemlerde birçok mükellefin yapılandırılmış borcunu da ödeyemediği için bozulan yapılandırma sayısında ciddi artış yaşandığını kaydetti.

Zorda olan firmaların önünü açmanın tek yolunun yeniden bir yapılandırma düzenlemesinin hayata geçirilmesi olduğuna dikkat çeken Sezer, "Vergi barışı ile birlikte getirilecek yeniden yapılandırma durma noktasına gelen kamu gelirlerinin yeniden artmasını sağlayabilecektir" ifadesini kullandı.

Bunun ikinci aşamasında ise kamunun acil gelir ihtiyacının karşılanması için, Hazine'nin yapılandırma kaynaklı alacakları karşılığında tahvil çıkarması önerisi getiren Sezer, "Bu tahvillerin vadeleri yapılandırma taksitlerine bağlı olarak belirlenebilir. Böylece kamu satacağı tahville birlikte alacaklarını daha erken tahsil etme imkanına kavuşurken, yatırımcılar da paralarına piyasa faizinden daha yüksek oranlı gelir sağlamış olurlar" değerlendirmesinde bulundu.

Kendisine gelen bilgiler doğrultusunda, geçmiş yıllarda olduğu gibi, önceki dönemlerin incelenmeyeceği garantisizle çıkarılacak vergi barışına da mükelleflerin büyük ilgi göstereceğinin ortaya çıktığının altını çizen Sezer, bunun da kamu gelirini artırıcı başka bir unsur olacağını söyledi.

Merkez faizi %8,25'e çekti

TCMB ihtiyatlı duruşunu korudu. 25 Haziran'a kadar piyasalardaki normalleşme adımları ve salgının seyri önemli olacak.

TCMB, politika faizini, beklentiler paralelinde 50 baz puan daha indirerek yüzde 8, 25'e çekti. Böylece, Merkez Bankası'nın yılbaşından bu yana yaptığı indirimlerin toplamı 375 baz puana ulaştı. Faiz kararı ile ilgili açıklamada, mevcut para politikası duruşunun yılsonu enflasyon tahminiyle uyumlu olduğu ifade edildi. Yurtdışı borçlanma programı çerçevesinde uluslararası piyasalardan sağladığı sendikasyon kredisini yenileyen Garanti BBVA, Uluslararası Finans Kurumu (IFC) ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) destekli iki yeni kredi anlaşması imzalayarak yurt dışı piyasalardan yaklaşık toplam 700 milyon dolar finansman sağladı. Garanti BBVA'nın imzaladığı bu sendikasyon kredisi, dünyada bir bankanın aldığı sürdürülebilirlik kriterlerine endeksli ilk yeşil sendikasyon kredisi olma özelliğini de taşıyor. Kredi çerçevesinde, uluslararası bağımsız bir danışmanlık firması, mutabık kalınan kriterler üzerinden Garanti BBVA'nın performansını periyodik olarak değerlendirecek. Garanti BBVA performansını iyileştirerek taahhüt etmiş olduğu kriterleri yerine getirirse kredi faizinde indirime gidilecek.

PARA TRAFİĞİ Eda KARADAĞ İntegral Yatırım

TCMB hangi mesajları verdi?

Yurtdışındaki ve piyasalardaki normalleşmeleri gözlemlemeye devam ediyorlar. İktisadi faaliyetteki yavaşlamanın nisan ayında daha belirgin olduğunu ancak mayıs ayında dipten dönüş sinyallerini içerdiğini gözlemliyorlar. Dünya genelinde yaşanan salgının etkileri ABD ve Avrupa'da hala hissediliyor. Türkiye'de tedbirlerin daha hızlı alınarak mayıs ayında kademeli bir şekilde kısıtlamaların gevşetilmeye başlanması bu anlamda önemliydi. Tabii bu durumun haziranda ne yönde şekilleneceğine dair net bir şey söylemek zor. İhracat ve turizm gelirlerinde salgına bağlı düşüşün olmasına rağmen cari dengeye ilişkin ılımlı seyir vurgusunu korumaya devam ediyor. Gıda fiyatlarına atıfta bulunduğu da dikkat çekiyor. Salgına bağlı olarak kısa süreli tüketici enflasyonunun yüksek seyredebileceğini ancak yılın ikinci yarısında talep yönlü dezenflasyonist etkilerin daha belirgin hale gelebileceğine vurgu yapılıyor. Yine de enflasyon konusunda çok ciddi bir sorun olmadığını TL'deki değer kaybına karşın, uluslararası emtia fiyatlarının enflasyonu olumlu etkilediğini bir kez daha vurgulamış oldu. TCMB'nin bu kararını ihtiyatlı buluyoruz. 25 Haziran'daki toplantıya kadar piyasalardaki normalleşme adımları da netlik kazanacaktır. Salgının 2.dalga endişesinin de ne yönde şekilleneceği de önemli.

Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi açıldı

İlk etabı 20 Nisan'da hizmete alınan, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi'nin açılış töreninde konuşan Cumhurbaşkanı Erdoğan, 'Bugün köklü ve çok boyutlu Türk-Japon dostluğuna yeni bir halka daha ekliyoruz' dedi.

21 Mayıs 2020

Sağlıkta Dönüşüm Projesi kapsamında inşa edilen ve ilk etabı 20 Nisan'da açılan Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi, bugün tam kapasiteyle hizmet vermeye başladı.

İlk etabı 20 Nisan'da hizmete alınan, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi'nin açılış töreni Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Japonya Devlet Başkanı Abe'nin de katılımıyla gerçekleştirildi.

Japonya Başbakanı Abe: Kalbim sayın Erdoğan ve Türk halkı ile beraberdir

Açılış törenine video konferans yöntemiyle katılan Japonya Başbakanı Şinzo Abe, 'Cumhurbaşkanı Erdoğan geçen gün bu hastaneyi Çam ve Sakura hastanesi olarak adlandırmıştır. Bu hastanenin İstanbul halkına sonsuza dek sağlık ve esenlik getirmesini diliyorum' dedi.

Abe'nin konuşmasından satır başları şöyle:

'Küresel sorun olan koronavirüs salgını nedeniyle maalesef bugün orada olmam mümkün olmadı ama ne kadar uzakta olursam olayım benim kalbim sayın Erdoğan ve Türk halkı ile beraberdir.

Bu hayırlı girişimde emeği geçen herkese minnetlerim ve en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Koronavirüs salgını nedeniyle öngörülenden daha erken bir tarihte açıldığını biliyorum. Böylece bir Japon firmamızın da katkıda bulunmasını büyük bir sevinçle karşılıyorum.'

Erdoğan: İstanbul uluslararası bir sağlık merkezi durumuna gelmiştir

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 8 bin 134 araçlık otoparkının yanı sıra 3 helikopter pisti de olan Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi'nin yabancı misafirlere de hizmet vereceğini belirterek, "Bu şu demektir: Yani artık İstanbul aynı zamanda uluslararası bir sağlık merkezi durumuna gelmiştir." dedi.

Erdoğan, Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi'nin açılış törenindeki konuşmasında, Japon Başbakanı Şinzo Abe ile hizmete sokulan hastanenin ülke, millet ve güzel İstanbul için hayırlı olmasını diledi.

Japonya Başbakanı Abe'ye açılışa katıldığı için teşekkür eden Erdoğan, yüklenici firmasından mühendisine, işçisinden müteahhidine kadar bu eserin inşasında emeği, alınteri, katkısı bulunanlara da teşekkürlerini sundu.

Geçmişte Japon firmalarla Marmaray ve Osman Gazi Köprüsü gibi çok önemli altyapı projelerine imza attıklarını hatırlatan Erdoğan, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bugün köklü ve çok boyutlu Türk-Japon dostluğuna yeni bir halka daha ekliyoruz. Hastanemizin adını iki ülkenin iş birliğine yaraşır şekilde Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi olarak belirledik. Yine ismiyle müsemma olması için hastanemizin çevresindeki 15 dönümlük alanı binden fazla çam ve baharın müjdecisi kiraz çiçeği

sakura ağacıyla donattık, donatmaya da devam edeceğiz. Bu bizim özellikle dostluğumuzun kalıcı olmasını inşallah sembolize eden adımlar oluyor. Sadece estetik bakımdan değil, teknolojik altyapısı, müstemilatı, konumu, imkanları ve diğer özellikleriyle İstanbul'un gurur abidelerinden olacak bir eseri daha ülkemize kazandırdık."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Rönesans ve Sojitz firmalarının müşterek olarak bu muhteşem eseri inşa etmelerinin Türk-Japon iş birliğinin, dayanışmasının bir ifadesi olduğunu vurgulayarak, 789 bin metrekare arsa alanı üzerine kurulu 1 milyon 21 bin metrekare kapalı alanıyla hastanenin şimdiden dünyanın sayılı hastaneleri arasına girdiğini kaydetti.

Çevre ve enerji dostu olan hastanenin, kamu-özel ortaklığının en güzel örneklerinden biri olduğunu belirten Erdoğan, 456'sı yoğun bakım üzere 2 bin 682 yatağı, 725 poliklinik odası ve 90 ameliyathane masasıyla bu eserin bilhassa COVID-19 salgınıyla mücadelede kritik bir rol oynayacağını anlattı.

"Sağlık turizminde Türkiye'nin marka eserlerinden biri olacak"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, toplam 107 branşta hizmet verecek hastanede tam kapasiteye ulaşıldığında günlük 35 bin ayaktan hasta alınmasını ve 500 özellikli ameliyat yapılmasının planlandığını belirerek, şöyle devam etti:

"8 bin 134 araçlık otoparkının yanı sıra 3 helikopter pisti de olan hastanemiz milletimizle beraber İstanbul Havalimanı'na yakınlığıyla yabancı misafirlerimize de hizmet verecektir. Bu şu demektir: Yani artık İstanbul aynı zamanda uluslararası bir sağlık merkezi durumuna gelmiştir. Bunun özellikle başatı Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi'dir. Öbür tarafta yine Yeşilköy'de hemen pistin yanında malum rahmetli Prof. Dr. Murat Dilmener Hastanesi'dir. Bir diğeri de Kovid sürecinde rahmetli olan Feriha Öz Hastanesi, o da Sancaktepe'dedir. Bunlar 1005 artı 1005 olmak üzere yataklı iki hastanedir. Bunlar geçici bir sahra hastanesi değildir. Bunları kalıcı özellikte inşa ettik. Bunlar da gerçekten plan, proje noktasında muhteşem hastaneler oldu. Yine bu süreç içerisinde bir de 100 yataklı Hadımköy'de daha önce askerlerimiz için Sultan 2. Abdülhamid tarafından inşa edilmiş olan hastaneyi restore ederek, o da muhteşem bir eser oldu. İnşallah onu da Yeşilköy Acil Hastanesi'yle beraber aynı gün açacağız. Kaliteli ve kapsayıcı sağlık hizmetinin değerinin çok daha iyi anlaşıldığı bir dönemde burası sağlık turizminde Türkiye'nin marka eserlerinden biri olacaktır."

Hastanede ileri düzeyde tanı ve tedavi imkanları sunuluyor

Alanında özelleşmiş çok sayıda hastanenin bir arada olduğu, hizmet kalitesinin yanı sıra nitelikli insan kaynağı ile öne çıkan, mükemmeliyet merkezlerinin adresi olarak gösterilen şehir hastaneleri, başvuran hastaların sağlıkla ilgili sorunlarının tamamının tek bir merkezde çözüldüğü yerlerin başında geliyor.

Dünyanın birçok ülkesini etkisi altına alan COVID-19 pandemi sürecinde de sağlıkta hizmet kalitesini en üst seviyeye çıkaran şehir hastaneleri, mücadeleye, sahip olduğu en son teknoloji, fiziki altyapı ve nitelikli yatak kapasitesi ile en büyük katkıyı sunan sağlık üsleri arasında yer alıyor.

COVID-19 ile mücadele süresinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kısa sürede faaliyete alınacağını müjdelemesinin ardından inşa çalışmalarına hız verilen hastanenin ilk etabı, 20 Nisan'da hizmete alındı.

789 bin metrekare arsa alanı üzerine kurulu ve 1 milyon 21 bin metrekare kapalı alana sahip hastane, 2 bin 68 sismik izolatör ile depreme dayanaklı olarak inşa edildi.

Ayrıca, 3 heliportu bulunan, 10 bloktan oluşan hastane, 456'sı yoğun bakım yatağı olmak üzere toplam 2 bin 682 yatak kapasitesine sahip.

Özellikle yoğun bakım ihtiyacının olduğu bir dönemde önemli bir işlev üstlenecek hastanede, 30 bin metrekare kapalı alan içinde erişkin, çocuk, travma ve kadın doğum olmak üzere 4 ayrı acil servis bulunuyor.

Hastanede, günlük asgari 7 bin hastaya hizmet verecek düzeyde tanı ve tedavi üniteleri olan acil servislerde, negatif basınçlı odaların da bulunduğu ve gerektiğinde acil yoğun bakım şartlarının sağlanabileceği 226 gözlem alanı yer alıyor.

725 poliklinik odası, 3'ü hibrit toplam 90 ameliyathanesi ile hastane, günlük 35 bin ayaktan hasta alabilecek ve 500 özellikli ameliyat yapılabilecek kapasiteye sahip.

Çocuk ve erişkinler için toplam 107 branşta hizmet verecek hastanede, en gelişmiş tıbbi cihazlar ve donanım ile ileri düzeyde tanı ve tedavi imkanları sunuluyor.

Ameliyat sırasında hastaya anestezi halindeyken ışın tedavisi uygulanabilen "Xoft Intraoperatif Radyoterapi" (IORT) sistemi de ilk defa bu hastanede kullanılacak.

Öte yandan, "Enerji ve Çevre Dostu" tasarımlarla inşa edilen hastanede, 654 kişilik 2 konferans salonu da bulunuyor.

Alaattin AKTAŞ

22 Mayıs 2020

MB “Enflasyon düşecek” dedi, faizi 0.5 puan daha indirdi

Merkez Bankası Para Politikası Kurulu politika faizi olan haftalık repo ihale faiz oranını yarım puan daha aşağı çekerek yüzde 8.75’ten yüzde 8.25’e indirdi.

Kurul toplantısından sonra yapılan açıklamada, genel olarak, nisan toplantısıyla ilgili açıklamadan çok farklı bir görüş dile getirilmedi. Hemen hemen aynı görüşleri, hatta aynı cümleleri okuduk.

Ancak Merkez Bankası iki konuda farklı şeyler söylüyor.

Bunların biri enflasyonun yılın ikinci yarısındaki seyrine ilişkin beklenti.

Diğer konu ise ekonomide bir anlamda dipten dönüş sinyallerinin alınmakta olduğu.

Enflasyon önce yükselecek, sonra düşecek

Para Politikası Kurulu açıklamasında enflasyonun düşeceği görüşü bir kez daha dile getirildi. Bir kez daha dememizin nedeni şu: Merkez Bankası geçen ayın sonunda açıkladığı enflasyon raporunda da bu yıla ilişkin TÜFE tahminini yüzde 8.20’den yüzde 7.40’a çekmişti.

Yani Merkez Bankası enflasyonda bir gerileme bekliyor ve buna göre de pozisyon alıyor. Enflasyon, tahmin edildiği gibi yüzde 7.40’a düşer mi, orası apayrı bir tartışma konusu elbette.

Açıklamaya dönelim yine... Dünkü açıklamada enflasyonla ilgili olarak önce şu değerlendirme yapıldı:

“Enflasyon beklentileri ve iç talep koşullarındaki gelişmelere bağlı olarak çekirdek enflasyon göstergelerinin eğilimleri ılımlı seyretmektedir. Küresel gelişmeler paralelinde Türk Lirası’nda gözlenen değer kaybına karşın, başta ham petrol ve metal fiyatları olmak üzere uluslararası emtia fiyatları enflasyon görünümünü olumlu etkilemektedir. Üretim ve satışlardaki düşüşe bağlı birim maliyet artışları takip edilmekle birlikte toplam talep koşullarının enflasyonu sınırlayıcı etkisinin arttığı tahmin edilmektedir.”

Açıklamada gıda maddesi fiyatlarında bir dalgalanma yaşanacağına dikkat çekilirken de şöyle denildi:

“Gıda fiyatlarındaki dönemsel ve salgına bağlı etkiler nedeniyle tüketici enflasyonunun kısa vadede bir miktar yüksek seyredebileceği, ancak yılın ikinci yarısında talep yönlü dezenflasyonist etkilerin daha belirgin hale geleceği değerlendirilmektedir.”

Bu çerçevede de Kurulun ölçülü bir faiz indirimi yapılmasına karar verdiği belirtildi ve enflasyon görünümünün, mevcut para politikası duruşu çerçevesinde yıl sonu tahminiyle uyumlu olduğunun değerlendirildiği vurgulandı.

“Toparlanma sinyalleri geliyor”

Dünkü toplantı açıklamasında öncelikle dikkat çeken görüş enflasyonun kısa vadede yüksek seyrettikten sonra inişe geçeceği oldu.

Merkez Bankası'nın dile getirdiği bir başka görüş ise ekonomide dipten dönüş sinyallerinin alınmakta olduğu.

Açıklamada geçen ay olduğu gibi “Ocak ve şubat aylarında finansal koşullardaki iyileşmenin de katkısıyla güçlü bir eğilim sergileyen iktisadi faaliyet, koronavirüs salgınının dış ticaret, turizm ve iç talep üzerindeki etkilerine bağlı olarak mart ayı ortalarından itibaren zayıflamaya başlamıştır” denildikten sonra bu kez şu ifadeye de yer verildi:

“İktisadi faaliyetteki yavaşlama nisan ayında belirginleşirken, mayıs ayının ilk yarısına ilişkin yüksek frekanslı göstergeler kısmi normalleşme adımlarıyla birlikte dipten dönüş sinyalleri içermektedir.”

Farkındasınızdır, Merkez Bankası çok temkinli bir dil kullanmaya özen gösteriyor:

“...Kısmi normalleşme adımlarıyla birlikte dipten dönüş sinyalleri...”

Temkinli olmak gerekiyor elbette; çünkü ekonomik toparlanma anlamında elde henüz çok somut veri yok. En başta korona belasının ne zaman rahat nefes almayı sağlayacak şekilde uzaklaşacağına ilişkin somut bir gösterge yok.

Kaldı ki koronadan bir ilaç ya da aşı keşfi sayesinde bir çırpıda kurtulmak mümkün olsa bile eski duruma öyle aynı hızda dönmek mümkün olmayacak ki. Kaybedilen işler, kaybedilen gelirler var. Kişiler ve kurumlar önce toparlanmaya çalışacak, daha sonra tüketimi düşünebilecek. Üretim ve toparlanma da bu tüketimle birlikte mümkün olabilecek.

Dolayısıyla en azından ekonomide eskiye dönebilmek öyle pek de kolay olmayacak.

Ferit Barış PARLAK

“Stajımı Bebek’te yapacağım! Eve yakın!”

- Makine stajı için fabrika bulabildiniz mi?

- Bir fabrikanın yönetim ofisinde buldum hocam!

★★★

- Mühendis olacaksınız ya! Makine var mıymış o yönetim ofisinde?

- Hocam fabrika Dudullu’da ve çok uzak. Annem ve babam da istemiyor, (taa) sanayiye gitmemi. Ofisleri Bebek’te!

★★★

Sınav ve okullarda uyguladığımız test sisteminin verdiği/ verebileceği zararları yazmıştım...

Bazı öğretim görevlilerinden, girişteki “diyalog” benzeri, “halimizin dramatikliğini gösteren” mesajlar aldım...

★★★

Sosyal mecralarda; yazıdan alıntı yaptığını belirtmeden kullanan anlı/şanlı hocalarımıza (test kurnazı!) da rastladım...

★★★

Ne demişti Stanford Üniversitesi öğretim görevlisi...

“Teori için küçük bir bölümü...

Yetenek, çaba, pratik, hayal gücü, hayat bilgisi ve girişimdir işin bütünü...

Ve tabi bu özellikleri uygulayabileceğin bir ekosistem (hukuk, destek...) de olmalı..."

★★★

Sınav/okul testleri ile ölçülüyoruz...

O yolla sıralanıp, bölümlere ayrılıp, hayata hazırlanıyoruz...

Hayata/ekonomiye şekil veren:

Yetenek; Çaba; Pratik; Yaratıcılık; Verimlilik; Süreklilik; Vizyon/ dünü, bugünü, ileriye görebilme;

İşbirliği; İş ahlakı; Takım/birliktelik ruhu; Dayanıklılık gibi vasıfları ikinci planda tutuyoruz...

Bunları yaparak...

Testin ölçemediği niteliklere sahip "beşeri sermaye" eksikliğimiz nedeniyle, zor günlerin sayısını artırıyor, hastalıklarımızı kronikleştiriyoruz...

VELHASIL...

Denizlerimiz, arazilerimiz, maden sahalarımız, fabrikalarımız, iklimimiz laboratuvar gibiyken...

Makine mühendisimiz Bebek'te; Ziraat mühendisimiz plazada stajda!...

Kültürel ve sosyal yapımızı bu duruma getirmişsek, neden şaşırıyoruz işsizliğe, haksız rekabete, döviz fiyatına, ...?

Abdulkadir Selvi

aselvi@hurriyet.com.tr

Ne oldu Milli Mücadele söylemine?

22 Mayıs 2020

20 Mayıs Çarşamba. Saat 14.01.

Meclis Başkanvekili Celal Adan, “Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin 89. birleşimini açıyorum” dedi. Ama salonda milletvekilleri yoktu. Zaten oturumun açılması için gereken Başkanlık Divanı teşekkül etmemişti. Divan kâtabi olarak sadece Bursa milletvekili Nurhayat Altaca Kayıçoğlu vardı.

Celal Adan, “Başkanlık Divanı teşekkül etmediğinden, 21 Mayıs 2020 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum” dedi. Saat 14.02’yi gösteriyordu. Aç-kapa 1 dakika sürdü.

21 Mayıs Perşembe.

Saat 14.01.

Meclis Başkanı Celal Adan, “Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin 90. birleşimini açıyorum” dedi. Ama salonda yine milletvekilleri yoktu. Zaten oturumun açılması için gereken Başkanlık Divanı teşekkül etmemişti. Divan kâtabi olarak yine sadece Bursa milletvekili Nurhayat Altaca Kayıçoğlu gelmişti.

Celal Adan, “Başkanlık Divanı teşekkül etmediğinden çalışmalarımıza başlayamıyoruz. Bu nedenle, denetim konuları ve kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 27 Mayıs 2020 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum” dedi.

Saat yine 14.02’yi gösteriyordu.

Aç-kapa 1 dakika sürdü.

Ne oldu? Çünkü AK Parti, CHP, MHP, HDP ve İYİ Parti anlaştığı için Meclis aç-kapa yaptı. Ama CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, “Milli Mücadele’de bile açık olan Meclis niye kapatılıyor?” diye yeri göğü yırtıyordu. Tek adam rejiminin Meclis’i kapattığını söylüyordu. Pandemi süreci sonlanana kadar Meclis’in çalışması gerektiğini savunuyordu. Meclis Başkanı Mustafa Şentop o zaman, “CHP

isterse 120 milletvekilinin imzasıyla Meclis'i toplantıya çağırabilir" demişti. CHP'nin 139 milletvekili var. Çarşamba ve perşembe günü ise ona bile gerek yoktu. CHP milletvekillerinin bir bölümü gelse Meclis çalışırdı. Hatta CHP, HDP ve İYİ Parti milletvekillerinin sayısı 236 ediyor. Yarısı gelse yeterdi.

Bu durum ilk defa olmuyor. Partiler uzlaşmaya varıyor, Meclis aç-kapa yapıyor. Ama yanlış olan, Meclis'i tatile sokmak için anlaşmaya var, Meclis'in açılması için çaba gösterme, açılan Meclis'te yoklamaya girme, sonra çık "Milli Mücadele'de açık olan Meclis niye kapatılıyor" de...

CHP'DE BİRİLERİ KEMAL BEY'İ SABOTE Mİ EDİYOR?

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun 19 Mayıs günü Anıtkabir'de güneş altında tek başına 18 dakika beklediği görüntüler, CHP'ye yakın ANKA ajansı tarafından servis edildi. ANKA ajansı, birkaç el değiştirdikten sonra CHP Genel Başkan Yardımcısı Tuncay Özkan'a yakın bir grup tarafından satın alındı. Teknik donanımı güçlendirildi, CHP'nin mitinglerini, genel merkezin faaliyetlerini tek merkezden yayına çıkarabilecek bir ajansa dönüştürüldü. ANKA ve KRT'yi Tuncay Özkan'a yakın bir ekip yönetiyor ve bir anlamda CHP'nin resmi ajansı gibi faaliyet gösteriyor. Bir de CHP'ye yakın Halk TV var.

Eğer ANKA o görüntüleri servis etmese Kılıçdaroğlu'nun Anıtkabir'de düştüğü durumun kimse farkında olamayacaktı. Sanki bu yetmiyormuş gibi, ANKA aynı gün birkaç saat arayla bu kez Kılıçdaroğlu'na alınan yeni makam aracının görüntülerini yayınladı. Kılıçdaroğlu iktidarı lüks makam araçları üzerinden vurmaya çalışırken, adeta "Bak senin bindiğin makam aracı da öyle fakir fukara işi değil, 2 trilyonluk araca biniyorsun" denildi. Algı oluşturmak için, Anıtkabir'deki yalnız adam görüntüsü ve lüks makam aracından bir kare yeter. Önceleri pek ihtimal vermiyordum ama artık "CHP'de birileri Kemal Bey'i sabote mi etmeye çalışıyor" diye ciddi ciddi düşünüyorum.

BAYRAMDAN SONRA AF MÜRACAATI

CHP'nin afla ilgili olarak Anayasa Mahkemesi'ne usulden yaptığı itiraz gündeme alındı. CHP, bayramdan sonra ise bu kez esastan itirazda bulunacak. Eğer Anayasa Mahkemesi usulden ya da esastan itirazı yerinde bulursa, CHP affı yürürlüğe girecek ve böylece cezaevlerinden yeni tahliyeler başlayacak.

CHP'nin hukukçu milletvekillerinden Zeynel Emre ile konuştum.

"Anayasa Mahkemesi'nden umutluyuz" dedi. Yüksek mahkemenin usulle ilgili itirazı bir an önce karara bağlamasını beklediklerini söyledi.

CHP, usulden yaptığı itirazda, infaz düzenlemesinin esas itibarıyla af olduğunu belirterek, Meclis'ten nitelikli çoğunluk olan en az 360 milletvekilinin oylarıyla kabul

edilmesi gerektiğini savundu. 279 oyla kabul edilen düzenlemenin esastan iptalini istedi. Esastan yapılacak başvuruda yine bu itiraz dile getirilecek. Ayrıca;

- 1- Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesi,
- 2- Ölçülülük ilkesine aykırı düzenlemeler,
- 3- Tabii hâkim ilkesine aykırı düzenlemeler,
- 4- Denetimli serbestlikle ilgili eşitsizlikler,

CHP'nin başvurusunun temel esaslarını oluşturacak. Peki cezaevindeki gazetecilerin durumu? CHP, gazetecilerle ilgili itirazını eşitlik ilkesiyle ilgili bölümde dile getirecek.

ERBAKAN'A SÖYLENENLERİ ERDOĞAN'A SÖYLÜYOR

SAADET Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu, AK Parti'nin seçimlere müdahale edeceğini iddia ediyor. Geçmiş seçimlerde müdahale ettiklerini savunuyor. Seçimlere müdahale edebilecek bir parti, 31 Mart'ta İstanbul'u 12 bin oyla kaybeder miydi?

Geçmişe uzanıp Karamollaoğlu'nun buna benzer sözlerini sıralamayacağım. Hatta CHP'ye payanda olduklarını da hatırlatmayacağım. Tek bir cümle söyleyeceğim: Geçmişte Erbakan'a söylenenleri, Karamollaoğlu bugün Erdoğan için söylüyor.

Krizi fırsata çevirmek

Esfender KORKMAZ

22 Mayıs 2020

Corona sonrası global ekonomi ne kadar değişir? Hızlı değil... Ama zaman içinde değişir. Hiçbir zaman küreselleşme sürecinden ani bir çıkış beklenemez. Aslında virüs krizi olmasaydı da küreselleşme inişe geçmişti. Dış ticaret savaşları ve kur savaşları başlamıştı. Zira küreselleşme, Dünyada zengin-fakir farkının açılmasına ve demokrasinin de inişe geçmesine neden oldu.

Küreselleşme en çok Çin'e yaradı ve en çok da Çin'de sıkıntı başladı.

Çin'de, ışıklar kararıyor. Çin Komünist Partisi, yabancı sermaye yatırımlarına ilk günkü kadar sıcak değil. Kendi sermayesini öne çıkarmak istiyor. Bunun için mülkiyet konusunda endişeler başladı.

Söz gelimi Çin'in güneyindeki en büyük iki şehrin yerel meclisleri, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınıyla mücadele çerçevesinde yönetimlere, özel mülkiyete gerekirse el koyma kararı aldı. Yani sınırlı mülkiyet konusunda bile sıkıntı var.

Çin'de ucuz emek devri bitti. Asgari ücret 400 dolara çıktı. Çin'de cari dolar olarak fert başına GSYH 2019 da 10.200 dolardır. Bizi geçti.

Çin'den bazı uluslararası sermaye, yatırımlarını çekmeye başladı. Kaldı ki; Çin sermaye birikimini sağladı. Şimdi kendisi dışarıda yatırım yapmak istiyor.

Türkiye, dış ticarete en fazla Rusya ve Çin'e karşı açık veriyor. Çin'den ithalatımız ortalama yılda 20-22 milyar dolar, ihracatımız ise en fazla 2 milyar dolardır. Her yıl Çin'e karşı 18 ile 20 milyar dolar dış ticaret açığı veriyoruz. Üstelik Çin'den yatırım malı ve teknoloji ithal etmek için değil ürün olarak bu açığı veriyoruz. Buna karşılık Çin açtığı 1-1.5 milyar dolarlık swap hattını artırmaya çalışıyoruz.

Biz Çin'den çıkacak yabancı yatırım sermayesini çekebilir miyiz? Zor görünüyor. Hukuk ve demokrasi karnemiz iyi değil. Aslında son haftada yaşadığımız iki örnek bu soruya en iyi cevaptır.

Cumhurbaşkanımız "**Ülkemizden yurt dışına döviz kaçıranlara asla merhametli olmayacağız**" diyor. Faizi düşük tutarsak dalgalı kur sistemi ve konvertibilite varken ve de

spekülatif kar beklentisi varsa; elbette herkes, ucuz TL alır dolara çevirir. Dışarıda veya içeride kullanır. 32 sayılı kararın 4 maddesi "*Yurda döviz ithali ve yurttan döviz ihracı serbesttir*" diyor. Bu şartlarda döviz kaçırma olur mu? **Yapılması gereken iktisat politikalarını, kur ve faiz politikasını ve konvertibilite'yi spekülasyonu önleyecek şekilde yeniden düzenlemektir.**

CHP'de, "*İMF' ortaklığından çekilmeli*" diyor. Aman Allah'ım! İMF bir fondur. Dünyada resmen tanınan 193 ülke var. Bunların 189'u İMF'ye üyedir. Biz de 20 sırada yüzde 1 kota ile İMF ortağıyız. Üstelik kotamız artsın diye uğraştık. İMF ve Dünya Bankası dünya para sisteminin ikiz yürütücüleridir.

Nisan sonunda Dünya Bankası, Acil COVID-19 Sağlık Projesi için Türkiye Cumhuriyeti'ne sağlanacak 5 yıl ödemesiz 10.5 yıl vadeli 100 milyon dolar tutarında bir kredinin onaylandığı açıklandı. Dahası Dünya Bankasından alınmış yatırım kredilerimiz var. Sistemde aktif haldedir.

Özetle, Dünya para sistemi dışına çıkmamız dünyadan kısmen izole olmamız demektir.

Türkiye de yeni değil, öteden beri ekonomide slogan ve algı yaratmak istikrar için tehdit oluşturmuştur. Talat Halman, 1994 krizi için 24 Nisan 1994 tarihli Millet gazetesindeki yazısında; "*Özal-Demirel -Çiller eksenli hem bizim halkı hem de dış alemi yaman aldattı. Enflasyonu dış borçlanmayla, Başbozuk bir iktisadi canlılıkla Türkiye de büyük hamleler yapıldığı gibi bir göz aldanması yarattılar. Er geç memlekette dış alem de gafletten uyanıp hanyayı Konya'yı anlayacaktı. Şimdi kışkacın içindeyiz, Büyük Türkiye artık büyük Müflistir.*" diyordu.

22 Mayıs 2020, Cuma **BAŞYAZI MEHMET BARLAS**

Eğer 65 yaşını geçtiyseniz geri dönmek şartı ile memleketinize gidebilirsiniz

Sonunda 65 yaş üzerinde bulunanlara özgü kurallarda işin gözünü çıkarmayı başardık. Sağlık Bakanı'nın açıklamasına göre, Bilim Kurulu önerisi doğrultusunda 65 yaş üstü büyüklerimiz eğer memleketlerine gitme noktasında, sabit yere gittiğinden eminsek, sağlık açısından sorunları yoksa, ilgili kaymakamlıktan, 1 ay dönmek üzere bir izin durumu söz konusu olacak.

Kılıçdaroğlu için...

Diyelim ki adınız Kemal soyadınız da Kılıçdaroğlu'dur. Belki memleketiniz Tunceli'ye gitmek istiyorsunuz. Yaşınız 72 olduğu için ve sabit yere gittiğinizden eminseniz ilgili kaymakamlıktan izin alıp yola çıkabilirsiniz. Ancak bir ay süreyle geri dönmenizin söz konusu olamayacağını da bilmeniz gerekiyor. Refakatçinizin ise 72 saat içinde geri dönmesi gerekecek.

66 ise iş bitmiştir

Çok ilgi çekici bir durum değil mi? Fiilen 65 yaşın üzerinde bulunanlar neredeyse hacir altına alınmış durumdadır. Yaşınız 64 ise mesele yok. Yalnız başınıza, izin falan almadan yolculuk yapabilirsiniz. Ama kazara yaşınız 66'ya ulaşmışsa, işiniz bitmiş demektir. Donald Trump şükretsin ki Amerikan vatandaşıdır. Buralı olsaydı hacir altına alınması işten değildi.

Korkunç bir istikbal

Kemani Serkis Efendi'nin Nihavend bestesi vardır... 65 yaşından küçük olanlar bu şarkıyı söylerken istikballerine gerçekten mücrim gibi bakıyorlardır koronavirüs günlerinde...

"Kimseye etmem şikayet ağlarım ben halime

Titrerim mücrim gibi baktıkça istikbalime"

Kaçıncı kat

Evet... Henüz 65'i geçmediyseniz sizden ümit kesilmez demektir. 64 yaşındaki bir adam, doktora şikayette bulunuyormuş:

- Evladım birinci iyi, ikincide eh şöyle böyle idare ediyorum.

Ama üçüncüde dizlerim kesiliyor, hele dördüncüde nefes nefese kalıyorum.

- Hop! Amca ne yapıyorsun, delirdin mi? Senin birincide durman gerekir!

- Nasıl durayım evladım, beşinci katta oturuyorum!